

РЕЦЕНЗІЯ

на статтю Ю.С. Кравченка, кандидата с.-г. наук, доцента кафедри
грунтознавства та охорони ґрунтів НУБіП України
«Сучасний стан родючості українських чорноземів»

Стаття Кравченка Ю.С. присвячена вивченню стану родючості чорноземів України за різного їх довготривалого використання. Актуальність проблеми визначається такими глобальними функціями ґрунту як забезпечення харчування і відповідно життя людей в Україні. Нажаль, за сучасного землеробства України, спостерігається такі деградаційні проблеми ґрунтів як: – збільшення динаміки втрат/викидів $C-CO_2$ до 17,4 млн тонн (2010 рік); – щорічні 0,5-0,8 т/га втрати гумусу; – переущільнення, дезагрегація, брило- і кірко- утворення на площах у 17-; 14-; 4-; і 15,8 млн га відповідно. У даній роботі представлені результати системного аналізу із змін властивостей чорноземів України відповідно до даних I – X турів великомасштабного обстеження ґрунтів, сучасних моніторингових досліджень, наукових фахових літературних джерел. Останній, X тур агрохімічної паспортизації земель (2011–2015 рр.), показав, що незважаючи на зменшення вмісту гумусу на 2,5 – 4 % порівняно із IX туром обстеження (2006 – 2010 рр.), відбулось незначне збільшення вмісту рухомих фосфатів і обмінного калію у ґрунтах Лісостепу і Степу України. Геоєкологічний стан навколишнього середовища України представлений у статті. Ґрунти зазнали негативного впливу таких процесів і явищ як: підтоплення (12 – 14,7 %), зсуви (0,3 %), карстоутворення (37,6 %) та техногенне порушення - 0,3 % площ від усієї території України. У статті запропонована загальна стратегія із збереження та охорони чорноземів України.

Автор, у порівняльному аналізі змін властивостей чорноземів, використав результати всесоюзного великомасштабного обстеження ґрунтів, експериментальні дані агрохімічної паспортизації земель України, дані наукових літературних джерел, фондових та інструктивних матеріалів. Робота написана на 10 сторінках машинописного тексту, складається із актуальності, аналізу останніх досліджень та публікацій, мети досліджень, матеріалів та методів досліджень, результатів досліджень та їх обговорення, висновків і списку використаного 36 джерела.

Вважаю, що наукова стаття Ю.С. Кравченка, «Сучасний стан родючості українських чорноземів» відповідає усім вимогам, які пред'являються до наукових робіт і може бути рекомендована до опублікування.

Рецензент,
Заступник директора з наукової роботи
ННЦ «Інститут землеробства НААН»,
доктор с.-г. наук

М.А. Ткаченко